

**МІНІСТЕРСТВО ФІНАНСІВ УКРАЇНИ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ФІНАНСІВ
ТА МІЖНАРОДНОЇ ТОРГІВЛІ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНОЇ ПОДАТКОВОЇ СЛУЖБИ УКРАЇНИ
ВСЕУКРАЇНЬСКА ГРОМАДСЬКА ОРГАНІЗАЦІЯ
«УКРАЇНЬСКА АСОЦІАЦІЯ ЕКОНОМІСТІВ-МІЖНАРОДНИКІВ»
НАУКОВЕ ТОВАРИСТВО СТУДЕНТІВ ТА АСПІРАНТІВ УДУФМТ**

**ФОРМУВАННЯ ПАРАДИГМИ
БАГАТОСТОРОННІХ ЕКОНОМІЧНИХ
ВІДНОСИН В РАМКАХ ІНІЦІАТИВ
СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА
(ЕКОНОМІКА, ФІНАНСИ І ПРАВО)**

**ЗБІРНИК МАТЕРІАЛІВ
XIV Міжнародної науково-практичної конференції
27 травня 2011 року**

КИЇВ – 2011

**Конференція зареєстрована 2011 року
в Українському інституті науково-технічної
і економічної інформації**

Формування парадигми багатосторонніх економічних відносин в рамках ініціатив Східного партнерства / Збірник матеріалів XIV Міжнародної науково-практичної конференції 27 травня 2011 р. — К. : УДУФМТ, 2011. — 438 с.

У матеріалах збірника розглянуто проблематику формування парадигми багатосторонніх економічних відносин в рамках ініціатив Східного партнерства на основі їх фінансово-економічного та правового аналізу. Досліджено фінансові аспекти виконання комплексних програм у рамках ініціатив Східного партнерства, чітко окреслено реалії інтеграційного зближення вітчизняного народного господарства з економіками країн ЄС. Сформовано наукові засади вирішення проблем виконання зобов'язань між учасниками проєкту Східного партнерства. Приділено увагу такому актуальному питанню, як удосконалення управління енергетичною безпекою України з використанням європейського досвіду в цьому аспекті. Розглядаються питання розробок економіко-математичних алгоритмів моделювання інтеграційних трансформацій. Також характеризувано можливості правового забезпечення міжнародної співпраці у боротьбі з корупцією, запропоновано шляхи поліпшення міжнародно-правових основ реалізації проєктів у рамках Східного партнерства.

Реалізація теоретичних розробок і практичних ідей, викладених у матеріалах конференції, дозволить накреслити нові підходи до процесів й алгоритму ефективного розвитку економіки України на міжнародній арені.

ББК 65.9(Укр)261.3

ЗМІСТ

Покрещук О. О. Вітальне слово учасникам конференції	3
--	---

ПЛЕНАРНЕ ЗАСІДАННЯ

Андріючук В. Г. Дискурс щодо шансів задекларованих Європейським Союзом в Ініціативі «Східне партнерство» та реальності їх ефективного використання Україною	7
Кураташвілі Альфред А. Теорія комунікабельного суспільства – необхідна наукова основа ефективності багатосторонніх економічних відносин	15
Полунєв Ю. В. Лісабонська стратегія та Технологія економічного прориву: шлях наближення вітчизняної економіки до європейських стандартів	17
Плескач В. Л., Зінчук Т. Ю. Напрями зближення національного господарства України з економіками країн ЄС	21
Смирнов І. Г. Логістика митного контролю міжнародних туристопотоків у країнах Європейського Союзу в контексті східного партнерства	25
Голубка С. М., Голубка В. М. Національні інтереси України в контексті Східного партнерства	28
Терещенко С.С., Галько С. В. Повноваження митної служби в системі державного контролю продукції	31
Андріючук В. Г., Поліванов В. Є., Дмитрієва Н. О. Система «e-Customs» та її вплив на розвиток міжнародної електронної торгівлі в умовах удосконалення митних відносин з ЄС	34

1 СЕКЦІЯ. ФІНАНСОВІ АСПЕКТИ ВИКОНАННЯ КОМПЛЕКСНИХ ПРОГРАМ У РАМКАХ ІНІЦІАТИВ СХІДНОГО ПАРТНЕРСТВА

Адамчук Т. В. Прозорість бізнес-діяльності в розрізі проблем фінансового забезпечення конкурентоспроможності українських підприємств	44
Алаторських М. Ю. Міжнародні інвестиційні банки й регіональні банки розвитку	46
Блискавка Т. В. Формування фіскального механізму інвестиційно-	

інноваційної діяльності	48
Бугулов В. Н. Удосконалення міжнародних платіжних засобів в умовах реалізації проекту «Східне партнерство»	52
Бугулова Т. В. Державна валютна політики в умовах реалізації проекту «Східне партнерство»	54
Бузинар Б. А., Колодич М. С. Актуальні проблеми оподаткування українських підприємців	57
Гайдук Л. А. Венчурне інвестування в інноваційну індустрію США	60
Гринчак Н. А. Міжнародні стратегічні альянси як стратегія мікроекономічної інтеграції України та Європейського Союзу	63
Журавський О. А., Долгий О. О. Удосконалення податкового консультування в діяльності контролюючих органів України як умова підтримки реалізації ініціатив Східного партнерства у фінансово- господарській сфері	65
Козинець М. І. Податкове стимулювання інноваційних процесів	67
Косминін О. С. До питання акціонування в Україні в контексті досвіду «демократизації капіталу»	69
Кравченко А. В., Науменко М. М. Стан та перспективи розвитку страхового ринку України в 2010 році	71
Кравченко А. В. Формування доходів місцевих бюджетів у сучасних умовах	74
Лисенков Ю. М. Рейтингова оцінка рівня розвитку національних податкових систем	77
Лисенков Ю. М., Буценко Ю. О. Статус та функції міжнародних організацій, які борються із відмиванням грошей	79
Литвинчук А. О., Сороко С. І. Податкові важелі забезпечення сталого розвитку економіки України в умовах інтеграції в ЄС	83
Мельник О. Я. Методичні аспекти оцінки оподаткування майна у національних податкових системах	86
Музиченко О. В. Структурно-логічна модель визначення особливостей функціонування спеціальних податкових режимів у трансформаційних економіках в умовах багатосторонніх економічних відносин	88
Педь І. В. Міжнародні екстерналії податків в умовах формування парадигми багатосторонніх економічних відносин	91
Попова О. С. Розвиток фінансового сектора в рамках інтеграції в ЄС	93
Салмінський Д. В. Функціонування валютного ринку як цілісної економічної системи	96
Северіна О. О., Лисенков Ю. М. Типологія податкових стимулів у країнах ЄС	98
Столярова В. В. Становление и развитие финансового мониторинга деятельности специальных территорий Украины	99
Чарная Л. Е., Румянцева С. Г., Пишненко Д. О. Перспективи інтеграції України в Європейський Союз	102
Шевченко Л. В. Роль програми «Східне партнерство»	

в економічних відносинах між країнами з різними рівнями розвитку.....	105
Ящук С. П., Лисенков Ю. М. Потенційний вплив податкової політики на інвестиції в освіту та навчання	108

2 СЕКЦІЯ. РЕАЛІЇ ІНТЕГРАЦІЙНОГО ЗБЛИЖЕННЯ ВІТЧИЗНЯНОГО НАРОДНОГО ГОСПОДАРСТВА З ЕКОНОМІКАМИ КРАЇН ЄС

Бондар Ю. Г. Стан торгівлі продукцією машинобудування між Україною та європейським союзом	110
Бондаренко М. П. Теоретичні детермінанти конкурентоспроможності в туризмі	112
Борісов О. Г., Батан Л. І. Міжрегіональна економічна інтеграція та використання прогресивних інструментів менеджменту при формуванні їхньої зовнішньоекономічної стратегії	115
Борісов О. Г., Димова М. О. Розвиток міжнародного маркетингу під впливом сучасних євроінтеграційних процесів	117
Борісов О. Г., Косая С. Удосконалення позиціонування України у Східному партнерстві на ринку товарів та послуг ЄС	120
Борісов О. Г., Лепська І. О. Конкурентоспроможність як невід'ємний фактор інтеграції України у світовий простір.....	123
Борісов О. Г., Топал В. Ф. Міжнародний досвід у сучасному євромаркетингу	126
Борісов О. Г., Чала О. Євроінтеграція та проблеми упровадження систем управління якістю на українських підприємствах	129
Гонорская А. В. Инновационный потенциал Украины в международном контексте	133
Коваленко В. В., Гура О. Л. Проблеми підвищення продуктивності праці українських підприємств в умовах інтеграційного зближення вітчизняного народного господарства з економіками країн ЄС	137
Гусак О. Ю. Проект East-Invest – новий механізм розвитку економіки держав Східного партнерства	139
Дворник О. А. Європейська інтеграційна політика України у транспортній галузі	142
Катран М. В. Значення міжнародної стандартизації у розвитку торговельно-економічних зв'язків між країнами	146
Козак К. В., Ястремський О. І. Україна та Європейський Союз: особливості розвитку взаємовідносин	149
Коровайченко Н. Ю. Наслідки лібералізації режиму торгівлі з ЄС для подальшого розвитку української економіки	152
Кучин С. П., Коротка М. Л. Перспективи створення банку розвитку в Україні.....	155
Лепеха С. Г. Міжнародний бізнес як похідна категорія міжнародних економічних відносин.....	157
Lytvyn Olena Significance of FDI and Trade Integration of CESEE Countries	160
Літвінова Г. М. Інтеграційний шлях України в Європейський Союз	164
Маковецька Т. В. Характерні риси розвитку телекомунікаційного	

сектора ЄС.....	167
Мартиненко В. В. Вплив глобалізації на економічну безпеку України.....	169
Мостовий Г. І., Бабасв В. Ю. Розвиток агробізнесу України в контексті ініціатив Східного партнерства.....	173
Науменко Н. С. Гармонізація національного законодавства щодо сприяння міжнародній торгівлі в рамках ініціатив Східного партнерства.....	175
Олійник А. А., Сергієнко С. Б. Доцільність формування поглибленої зони вільної торгівлі між Україною та Європейським Союзом.....	179
Приходько Я. М. Основні тенденції розвитку національних податкових систем в умовах глобалізації.....	182
Проданова Ю. І., Гура О. Л. Європейська перспектива – українське покликання.....	183
Пугачова К. М. Зближення аграрного сектора економіки України з економікою ЄС.....	186
Сергієнко С. Б., Миколута Є. Ю. Досвід цивілізаційного реформування системи оподаткування малого бізнесу в Україні.....	188
Смирнов І. Г. Польські некрополі як туристичний ресурс в умовах ініціатив Східного партнерства та участі України в Євро-2012.....	191
Степанова І. В., Айзенциммер О. В. Україна і Німеччина – реалії інтеграційного зближення.....	195
Степанова І. В., Яковенко О. М. Інтеграційні зближення України з країнами ЄС.....	199
Стукач Т. М. Аграрний ринок ЄС та зовнішньоекономічна діяльність України.....	203
Терещенко С. С., Симонова Г. Д., Хабло Г. О. Актуальні питання щодо Уповноваженого економічного оператора: міжнародні правові норми та шляхи розвитку в Україні.....	205
Удод Н. М. Особливості формування передумов системи глобального управління в умовах інтеграційного зближення провідних економік світу.....	209
Цесаренко С. І. Значення «Інструменту сприяння малому та середньому підприємству» для країн учасниць Східного партнерства.....	211
Чумакова І. Ю. Особливості європейського досвіду реформування системи державного фінансового контролю й аудиту: порівняльний аспект.....	214
Шестакова О. О. Місце і роль органів внутрішнього контролю та аудиту в структурі директоратів Європейської комісії.....	218
Шнирков О. О. Принципи формування митних союзів країн СНД.....	221
Шульга Н. В. Підзвітність у секторі державного управління України: можливість використання європейського досвіду.....	224
Юхименко В. В. Інтеграція України в ЄС – важливий фактор інноваційного розвитку української економіки.....	228

- оскільки модернізація телекомунікаційних мереж є дуже високоартісною, приватний капітал буде ширше залучатися до сектора телекомунікацій. На шлях приватизації національних операторів стане ще більше країн. Частка держави в акціонерному капіталі оператора буде зменшуватися, а роль інституціональних і приватних інвесторів буде зростати;

- зростання ролі регулюючих органів на міжнародному і національних рівнях, яке буде забезпечувати справедливую взаємодію операторів, зважену тарифну політику, захист інтересів споживачів і держави.

Сьогодні домінують три основні мережі зв'язку: телефонний загального користування, мобільного зв'язку й Інтернет. Телефонна мережа поступово перетворюється на цифрову мультисервісну мережу з дедалі більшим застосуванням пакетної комутації. Мережі мобільного зв'язку та Інтернет підтримуються новими технологіями і величезним ринковим попитом, інтенсивно розвиваються і поступово об'єднуються з телефонною мережею. Основними тенденціями змін є: відокремлення сучасних послуг від функцій комутації та транспортування, у результаті чого вони стають доступними усім користувачам, незалежно від типу комутаційних станцій та технології доступу; формування оптичного ядра мережі на основі технологій SDH, DWDM, удосконалення технології пакетної передачі і комутації; упровадження різноманітних цифрових технологій абонентського доступу. Особливо динамічно і різнопланово буде розвиватися мережа абонентського доступу за рахунок використання технологій xDSL.

За останні 19 років в Україні побудована транспортна мережа, що входить у світову систему ВОЛЗ, оцифрований міжнародний і міжміський зв'язок, ведеться оцифровка місцевого зв'язку, упроваджуються передові технології ATM, TCP/IP, xDSL, CDMA, WLL та інші, інтенсивно розвивається мобільний зв'язок, будуються мережі за технологією Інтернет. Усі ці кроки, за умови подальшої розбудови телекомунікацій на основі нових технологій, дозволять українським користувачам отримувати якісні телекомунікаційні послуги світового рівня.

Мартиненко В. В., аспірант, викл. Національного університету ДПС України (м. Ірпінь)

Вплив глобалізації на економічну безпеку України

На сучасному етапі світового розвитку глобалізація почала впливати на розвиток практично усіх країн світу та України в тому числі. Тому проблема забезпечення економічної безпеки держави набувала особливої актуальності.

Під впливом глобалізаційних процесів формується єдиний ринок товарів, послуг, капіталу, робочої сили, в ході якого посилюється інтеграція національних економік в єдину світову економіку та збільшується ступінь їх відкритості. Тому економічний розвиток і конкурентоспроможність будь-якої країни безпосередньо залежить від ступеня її входження у сучасне світове господарство та пошук свого місця у процесах глобалізації.

Глобалізація відкриває нові можливості розвитку кожної держави, оскільки сприяє розповсюдженню інформації, знань, нових технологій, дозволяє повністю використовувати переваги світового поділу праці, виробничої кооперації, ефективніше використовувати ресурси тощо. Але за наявності цілої низки позитивних аспектів процес глобалізації супроводжується і негативними наслідками. До них можна віднести:

- появу можливості застосування деякими країнами силового підходу до вирішення міжнародних проблем;

- розширення можливості застосування економічних санкцій стосовно країн, політичний режим яких не влаштовує розвинуті країни;

- посилення можливості політичної та економічної залежності між країнами, що призводить до поширення кризових явищ;

- зростання міграції трудових та інтелектуальних ресурсів до передових країн світу;

- розширення сфери впливу світових фінансових та економічних інститутів, підконтрольних розвиненим країнам;

- нав'язування західних моделей суспільно-політичного устрою та способу життя.

Наслідки як позитивних, так і негативних тенденцій глобалізаційних процесів упродовж останнього десятиріччя відчуває і Україна, оскільки українська економіка стає частиною єдиної світової економіки, її стабільність та можливість на рівних конкурувати з іншими країнами на світовому ринку значно залежить від її відкритості зовнішньому світу, здатності оперативно реагувати на зовнішні загрози.

Україна має вигідне географічне розташування та високий економічний потенціал, що вирізняє її серед інших країн на міжнародній арені. Зокрема: значні запаси залізної руди, марганцю, титану, кам'яного та бурового вугілля, фосфоритів, що зумовлює розвиток таких галузей промисловості, як металургія, машинобудування, енергетика, гірнична, нафтопереробна та хімічна промисловість, авіаційно-космічна, аграрна та харчова. У сільському господарстві зайнята п'ята частина усіх працюючих, зосереджена майже чверть виробничих фондів і створюється майже сьома частина валової доданої вартості держави.

Але, не зважаючи, на перспективні можливості, конкурентоспроможність України на світовому ринку залишається дуже низькою. За рейтингом Всесвітнього економічного форуму у

2010 р. Україна посіла 89-те місце серед 139 країн світу, маючи індекс 3,9. Україна залишилася позаду таких країн, як Естонія, Чехія, Польща, Литва, Азербайджан, Словачька Республіка, Російська Федерація та Казахстан, демонструючи значне відставання від середньосвітового індексу (4, 18) [2].

Конкурентоспроможність може розглядатися як безпосередній індикатор рівня економічної безпеки, оскільки остання як один із базисних напрямів державної політики гарантування національної безпеки характеризує здатність національної економіки до розширеного самовідтворення, метою якого є задоволення потреб населення, протистояння дестабілізуючій дії факторів, що створюють загрозу нормальному розвитку країни, і гарантування високих конкурентних позицій у світовій системі господарювання [3].

У контексті взаємодії конкурентоспроможності економіки і економічної безпеки слід зазначити, що глобалізація світової економіки має одним із наслідків відносно вирівнювання умов конкуренції на національних ринках. У результаті забезпечення урядами режиму найбільшого сприяння і національного режиму, як того вимагають міжнародні норми правого регулювання економіки, національні і зарубіжні виробники опиняються у приблизно схожих умовах на ринках окремих країн або їх союзів.

У даному випадку економічна безпека держави повинна стати бар'єром від глобальних загроз для розвитку її національної економіки і її виробників у рамках глобальної системи світової економіки. За таких умов, гостро постає питання не тільки підвищити до належного рівня конкурентоспроможність країни, використовуючи можливості її інтеграції у світову економіку, а також забезпечити захист національних інтересів України від зовнішніх загроз, вплив яких значно залежить від її відкритості зовнішньому світу.

Розглядаючи глобалізацію як один із найважливіших факторів впливу на економічну безпеку держави, необхідно виокремити форми її прояву, які створюють найбільші загрози економіці України. До них можна віднести:

- розподіл суспільства держави на дуже багатих та дуже бідних, причому останні позбавленні мінімального соціального захисту з боку держави, що створює умови для загострення соціальних конфліктів всередині країни;

- зміна форми власності на приватну основних природних ресурсів (земля, ліси, зернові запаси, тощо), які традиційно слугували основою добробуту країни та приносили експортні доходи та основний масі її населення;

- поступове знищення національно-культурних цінностей та звичних форм життя, нав'язування інших принципів існування з боку західних засобів інформації та інтернет-технологій, що фа-

ктично створює атмосферу відчуження та ізоляції основної маси населення всередині країни;

На нашу думку, економічна безпека України в умовах глобалізації повинна забезпечувати такий стан національної економіки, за якого:

- здійснюється ефективне забезпечення суспільних потреб за умови підтримки на достатньому рівні політичної, економічної та військової стабільності;

- досягається економічна незалежність та стійкість від внутрішніх та зовнішніх загроз;

- реалізується захист економічних інтересів України на внутрішньому та зовнішньому ринках, незалежно від зміни політичних цілей держави та відповідної їй зміни внутрішніх та зовнішніх загроз.

За таких умов основними задачами державного регулювання у сфері забезпечення економічної безпеки України в умовах глобалізації повинні стати:

- оцінка зовнішніх загроз економічній безпеці та виявлення факторів, які загрожують стійкості економічної системи держави у коротко-, середньо- та довгостроковій перспективі;

- формування стратегії економічної безпеки та визначення показників, які характеризують стан економіки та відповідають вимогам економічної безпеки держави;

- розробка механізму забезпечення економічної безпеки держави, який буде складатися з комплексу правових, економічних та організаційних заходів, які спрямовані на усунення або зниження негативного впливу виявлених факторів.

Отже, для пошуку та реалізації ефективних заходів забезпечення економічної безпеки України необхідно:

- сформулювати першочергові напрями розвитку та зосередження вітчизняної науки та виробництва на проблемі посилення захисту та збереження високих технологій;

- посилити заходи, спрямовані на припинення нелегального вивозу капіталу за кордон;

- забезпечити підтримку освіти та науки для збереження інтелектуального капіталу країни, з метою здійснення технологічних новацій та розв'язку державних проблем;

- переглянути підходи, уточнити порогові параметри критеріїв економічної безпеки України, враховуючи фактор глобалізації.

Література

1. Аналітична записка. Конкурентоспроможність України: оцінка Всесвітнього економічного форуму (за Звіт про глобальну конкурентоспроможність 2010-2011) – [Електронний ресурс] – Режим доступу: http://www.bank.gov.ua/publication/economy/WEF-%20Global%20Comp_ress%202010_1120.pdf
2. Дудка Ю.П. Конкурентоспроможність економіки та економічна безпека України: проблеми взаємодії та взаємозв'язку у форматі неоліберальної парадигми глобалізації / Ю.П. Дудка // Вісник Хмельницького національного університету. – 2009. – №4. – Т.3. – С. 177-182.